

Верховна Рада України

**Голові Комітету з питань фінансової
політики і банківської діяльності
п. Рибалці С.В.**

**Голові Комітету з питань економічної
політики
п. Іванчуку А.В.**

**Головне науково-експертне управління
Апарату Верховної Ради України**

**Вих. № 054-10/10
Від 10 жовтня 2017р.**

Професійна асоціація корпоративного управління (далі - ПАКУ) засвідчує Вам свою глибоку повагу та направляє свої зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів)» (реєстраційний номер 5592-д).

В цілому ПАКУ схвалює зміни, запропоновані в даному законопроекті, насамперед зміни, що стосуються незалежних директорів, комітетів наглядових рад акціонерних товариств, зміни, що стосуються регулювання діяльності банків, як акціонерних товариств, зміни в системі розкриття інформації тощо. Але, в ПАКУ є низка зауважень щодо питань, пов'язаних з системою розкриття інформації та застосуванням слова «голосуючих» щодо акцій в Законі України «Про акціонерні товариства».

Щодо розкриття інформації, слід зазначити наступне.

Існуюча система розкриття інформації була сформована десять років тому та пройшла адаптацію до вимог сучасності, зокрема, між учасниками ринку та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР) вже кілька років функціонує електронний документообіг в частині розкриття інформації. В цілому, на сьогодні система, що функціонує, не викликає суттєвих нарікань серед учасників фондового ринку. Тому, ПАКУ не вбачає необхідності

в радикальній реформі системи розкриття інформації та вважає за необхідне лише її незначним чином модернізувати, зокрема, відмовитись від публікацій інформації в офіційних друкованих виданнях, як від застарілої форми оприлюднення інформації.

Слід зазначити, що запропонований в законопроекті спосіб розкриття інформації через «інформаційних посередників» викликає сумнів в його доцільності, внаслідок наступного:

1. На фоні інших дій органів влади, які спрямовані на дерегуляцію господарської діяльності, законопроектом 5592-д вводиться додаткове регулювання діяльності. При чому, діяльність з «надання інформаційних послуг на фондовому ринку» ніколи не була під регулюванням НКЦПФР та будь-якого іншого органу.

1.1. «Діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників фондового ринку».

В 2003-2007 роках існувала подібна схема оприлюднення інформації, яка регулювалась підзаконними актами НКЦПФР. В 2006 році ця система була визнана корупційною (в тому числі, міжнародними донорами, зокрема USAID), а в 2007-2008 роках ця система була замінена існуючою.

1.1.1. Запропонований підхід до оприлюднення інформації на фондовому ринку, має високий ризик того, що діяльність Державної установи «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку», яка підтримує роботу загальнодоступної інформаційної бази даних НКЦПФР про ринок цінних паперів (stockmarket.gov.ua), буде припинена внаслідок недостатнього фінансування, що матиме наслідком:

а) припинення існування масивів публічної інформації smida.gov.ua (який функціонує та містить інформацію починаючи з 2001 року) та stockmarket.gov.ua (який функціонує та містить інформацію починаючи з 2007 року);

б) бази даних оприлюдненої інформації вийдуть з під контролю держави (в особі НКЦПФР) та перейдуть під контроль приватних структур;

в) у випадку припинення діяльності приватної структури, що оприлюднюватиме інформацію, її бази даних з високою вірогідністю будуть втрачені (наприклад, в 2006 році, внаслідок конфлікту керівництва ДУ «АРІФРУ» та НКЦПФР були повністю знищені бази даних сайту smida.gov.ua, з 21 інформаційного агентства, що мали копії даних, лише одне погодилось та надало свої копії для відновлення центрального масиву даних).

1.1.2. Проект Закону передбачає комерціалізацію «послуг» з оприлюднення інформації. Хоча чинне законодавство України не передбачає стягування оплати за розміщення інформації в загальнодоступній базі даних, це, де факто, здійснюється, а законопроектом 5592-д стягування оплати ще й легалізується. Таким чином, емітенти, як і раніше будуть змушені оплачувати нав'язані їм «послуги» для уникнення санкцій з боку НКЦПФР за не розкриття інформації на фондовому ринку.

1.1.3. Вимоги до процесу оприлюднення інформації виглядають не реалістичними – а) вимога оприлюднювати інформацію протягом 15 хвилин з моменту отримання та б) вимога щодо перевірки інформації на повноту та

наявність описок – це не можливо здійснити в автоматичному режимі з огляду на велику кількість текстової інформації, а це означає, вимога щодо перевірки інформації фактично не буде виконуватись або буде виконуватись лише формально.

1.1.4. Питання щодо перевірки «посередником» інформації не узгоджене з питаннями правозастосування щодо оприлюднення інформації. Хто буде нести відповідальність, якщо а) «посередник» оприлюднюватиме інформацію з затримкою ? б) «посередник» помилково визнає інформацію неповною та поверне її емітенту, внаслідок чого інформація буде оприлюднена з порушенням встановлених термінів ? в) «посередник» оприлюднить інформацію, але в подальшому НКЦПФР визнає цю інформацію неповною ?

1.2. «Діяльність з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації про фінансові інструменти та/або учасників фондового ринку».

По тексті законопроекту 5592-д здається, що під дію цієї вимоги підпадають всі агентства та сайти, на яких є інформація учасників ринку цінних паперів – такі, як сайти саморегульованих організацій, фондових бірж, Stockworld, CBonds, TRData, а також іноземні інформаційні агентства, зокрема Reuters, Bloomberg, тощо.

До того ж, регулювання цього виду діяльності суперечить Закону України «Про доступ до публічної інформації» (ст. 10-1):

«...»

Розпорядники інформації зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

2. Публічна інформація у формі відкритих даних є дозволеною для її подальшого вільного використання та поширення.

Будь-яка особа може вільно копіювати, публікувати, поширювати, використовувати, у тому числі в комерційних цілях, у поєднанні з іншою інформацією або шляхом включення до складу власного продукту, публічну інформацію у формі відкритих даних з обов'язковим посиланням на джерело отримання такої інформації.

...»

»

В законопроекті 5592-д не визначені заходи впливу у випадку здійснення такої діяльності без її «авторизації» в НКЦПФР.

1.3. «Діяльність з подання звітності та/або адміністративних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку».

Чи означають запропоновані зміни, що НКЦПФР вводить процедуру подання інформації до НКЦПФР на комерційній основі ? Якщо так, то це перший випадок в Україні, коли за подання звітності державному органу вимагатиметься оплата.

В цьому випадку, існують ті ж питання та зауваження, що і в пунктах 1.1.3 та 1.1.4.

2. Проект Закону не скасовує вимоги щодо опублікування інформації в офіційних друкованих виданнях згідно Законів України «Про інститути спільного інвестування», «Про іпотечні облигації», «Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати».

3. Проект Закону не скасовує відповідальність емітентів цінних паперів за не опублікування інформації в офіційному друкованому виданні.

4. Позбавлення приватних акціонерних товариств необхідності розміщувати інформацію в загальнодоступній базі даних НКЦПФР про ринок цінних паперів зруйнує централізовану публічну систему накопичення та оприлюднення інформації про емітентів цінних паперів, яка створювалась з 2001-го року.

Крім цього, це матиме наслідком невиконання НКЦПФР свого завдання, передбаченого пунктом 15 статті 7 Закону України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» («забезпечує створення інформаційної бази даних про ринок цінних паперів»).

ПАКУ вважає, що зміни в системі розкриття інформації повинні відбуватись 1) шляхом відмови від публікацій в офіційному друкованому виданні НКЦПФР та 2) забезпечення розкриття інформації шляхом її подання до НКЦПФР засобами електронного документообігу з подальшим її оприлюдненням НКЦПФР в загальнодоступній базі даних про ринок цінних паперів.

На сьогодні, для цього існують всі необхідні елементи:

1) система електронного документообігу між НКЦПФР та учасниками фондового ринку функціонує,

2) формати даних в інформації, що розміщуються в загальнодоступній базі даних про ринок цінних паперів та подають до НКЦПФР - ідентичні.

Отже, для модернізації існуючої системи потрібно лише направити потік інформації, що подається до НКЦПФР до загальнодоступної бази даних про ринок цінних паперів для оприлюднення, що не вимагає від НКЦПФР ані додаткових коштів, ані надзусиль.

Щодо поправок щодо «голосуючих» акцій.

Значна частина цих поправок є шкідливою з огляду на те, яким чином вираховується відсоток голосуючих акцій - його можливо вирахувати лише після отримання реєстру власників іменних цінних паперів (внаслідок дії п.10 Прикінцевих положень Закону України «Про депозитарну систему України»). Оскільки реєстр власників іменних цінних паперів може бути отриманий лише емітентом цінних паперів (крім випадку проведення акціонерами позачергових загальних зборів), такі поправки призведуть до неможливості реалізації акціонерами своїх прав, передбачених законом.

Враховуючи викладене ПАКУ направляє свої пропозиції до проекту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних

паперів)» (реєстраційний номер 5592-д), які просить врахувати при підготовці законопроекту до другого читання.

Крім цього, ми просимо розглянути інші наші пропозиції щодо поправок до Закону України «Про акціонерні товариства», які містять технічний характер та виправляють певні помилки та неточності в цьому законі, та, за можливості врахувати їх в законопроекті 5592-д.

Додатки всього на 153 арк.

З повагою

Голова Правління

О. Окунєв